ประวัติ
วัดพยาญาติ

เรียบเรียงโดย... บัณฑิต ศาลาวัด

วัดพยาญาติ ตั้งอยู่เลขที่ ๒๓ บ้านท้ายวัด หมู่ที่ ๔ ตำบลเกาะเกิด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย มีที่ดินตั้งวัดเนื้อที่ ๔๓ ไร่ ๘๒ ตารางวา โฉนดเลขที่ ๒๕,๒๕๒,๒๕๓ อาณาเขตทิศเหนือยาว ๘๐ วา ติดต่อกับ ถนนชลประทาน ทิศใต้ยาว ๒๐ วา ติดต่อกับที่ดินเลขที่ ๘๑ ทิศตะวันออกยาว ๓๔๔ วา ติดต่อกับลำคลอง ทิศตะวันตกยาว ๓๔๔ วา ติดต่อกับถนนชลประทาน

พื้นที่ตั้งวัดเป็นที่ราบลุ่ม มีถนนชลประทานและลำคลองเป็นขอบเขตวัด อาคารเสนาสนะ ต่างๆ มีอุโบสถ กว้าง ๑๒ เมตร ยาว ๒๐ เมตร สร้าง พ.ศ.๒๒๒๖ โครงสร้างใช้อิฐเป็นก้อนใหญ่ สร้างแบบมหาอุตม์ทรงสำเภา ได้บูรณะต่อมาหลายครั้ง ศาลาการเปรียญกว้าง ๒๐ เมตร ยาว ๒๐ เมตร สร้าง พ.ศ.๒๔๕๕ เป็นอาคารไม้ทั้งหลัง หอสวดมนต์กว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๒๒ เมตร สร้าง พ.ศ.๒๕๒๐ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก กุฏิสงฆ์จำนวน ๘ หลัง เป็นอาคารไม้ทรงไทยโบราณ นอกจากนี้มีวิหารเดิมเป็นอุโบสถหลังเก่าได้รื้อถอนแล้ว สร้างขึ้นใหม่ในปี พ.ศ.๒๕๒๖ ศาลาท่าน้ำ ๓ หลัง มณฑปและฌาปนสถานสำหรับปูชนียวัตถุมี พระประธานในอุโบสถ มีพระนามว่า **"หลวงพ่อธรรมจักร"** และพระประธานในวิหารมีพระนามว่า **"หลวงพ่อดำ"** นอกจากนี้มีรอยพระพุทธบาท ซึ่งสร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕ ประดิษฐานอยู่ในมณฑป

ความเป็นมา

วัดพยาญาติ สร้างขึ้นเป็นวัดนับตั้งแต่ประมาณ พ.ศ.๒๑๐๐ ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ห่าง ๕๐๐ เมตร จากผู้รู้ได้บอกกล่าวไว้ว่า **วัดพยาญาติ** นี้เป็นวัดพี่วัดน้องกับวัดพระญาติการาม ต.ไผ่ลิง อ.พระนครศรีอยุธยา เพราะผู้สร้างวัดเป็นพี่น้องกัน มียศเป็นพระยาในรัชสมัย สมเด็จพระมหาจักรพรรดิ พระมหากษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา ชาวบ้านมักเรียกว่า **"วัดนอก"** ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อประมาณ พ.ศ.๒๑๑๐ เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๒๐๐ เมตร ยาว ๖๘๘ เมตร เกี่ยวกับการศึกษา ทางวัดได้เปิดสอนพระปริยัติธรรมแก่พระภิกษุสามเณรตลอดมาเป็นประจำตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๐๗ นอกจากนี้ยังมีหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ศูนย์ฝึกอบรม วิชาชีพและห้องสมุด ตั้งอยู่ในวัดนี้ด้วย

อ้างอิง - **ประวัติวัดทั่วราชอาณาจักร เล่ม๔**, *กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา, ๒๕๒๘.*

- *ตำนานท้องถิ่นจากพระสงฆ์และฆราวาส.*